

**ชีวิต ความรักและธรรมชาติในบทเพลงบอดี้สแลม :
การวิเคราะห์ผ่านกรอบทฤษฎีวรรณคดีวิจารณ์แนวโรแมนติก**

ศรัณย์ภัทร์ บุญฮอก¹

บทคัดย่อ

บทเพลงของวงบอดี้สแลม (Bodyslam) นับว่ามีความโดดเด่นด้านเนื้อหาทั้งแง่มุมที่น่าสนใจและสื่อความหมายลึกซึ้ง เน้นการนำเสนอชีวิตของมนุษย์ไว้อย่างหลากหลาย ตลอดจนมักเปรียบเทียบชีวิตความรักกับธรรมชาติรอบตัวไว้เสมอซึ่งนับว่ามีองค์ประกอบสอดคล้องกับกรอบทฤษฎีวรรณคดีวิจารณ์แนวโรแมนติก (Romanticism) บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์บทเพลงบอดี้สแลมผ่านกรอบทฤษฎีวรรณคดีวิจารณ์โรแมนติก โดยเลือกบทเพลง 17 เพลง จากอัลบั้ม *คราม ดัมมะชาติ (dharmajāti)* และ *วิชาตัวเบา* ผลการศึกษาพบว่า เนื้อหาของเพลงเกี่ยวกับชีวิต ความรักและธรรมชาติอย่างเด่นชัด โดยบทเพลงของบอดี้สแลมเสนอสารว่า เมื่อชีวิตต้องเจอปัญหาให้พิจารณาความเป็นจริงที่อยู่ในธรรมชาติเพื่อยอมรับและเรียนรู้ความเป็นจริงของชีวิตว่า ชีวิตมีความผันแปรเป็นธรรมดา การยอมรับสัจธรรมนำไปสู่ความเข้าใจ ความเข้าใจเสนอผ่านความรัก และเป้าหมายสูงสุดของชีวิต คือ การเดินทางไปสู่เป้าหมาย โดยมักเปรียบเทียบโดยใช้ธรรมชาติแทนการต่อสู้ และการบรรลุเป้าหมายได้จำเป็นต้องมีความรักมาเคียงข้าง ทั้งนี้ แนวคิดดังกล่าวนับว่าสอดคล้องกับกรอบแนวคิดที่ใช้ศึกษาอย่างชัดเจน และยังมีเนื้อหาใกล้เคียงกับตัวบทอื่นในวัฒนธรรมไทย

คำสำคัญ บอดี้สแลม, โรแมนติก, ชีวิต, ธรรมชาติ, ความรัก

Life, Love, and Nature in Bodyslam's Songs:

An Analytical study by using Romantic Literary Theory

Saranpat Boonhok

Abstract

Bodyslam is Thai rock band producing outstanding songs dealing with to many aspects of live, love, and nature. These kind of elements closely relate to Romanticism concept, one of literary criticism theory. So,

---

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

อีเมล: saranpat.bo@ssru.ac.th

This article aims to analyze Bodyslam's songs by using Romantic framework. Regards to 17 selected songs from *Kram*, *dharmajāti*, and *Vicha-Tua -Bao* album, the results show that these songs obviously present three themes consisting of life, love, and nature. It means that when life is faced by difficulties, nature is placed for learning the real of life which is the change. Accordingly, understanding of life is occurred, and illustrated by love. The highest goal of these songs is to search a dream exposed by metaphors form nature, and support by love. These results obviously relates to Romantic literary theory including to other cultural texts in Thai society which can reflect contemporary society as well.

Keywords: Bodyslam, Romanticism, life, love, nature

1. บทนำ

บอดี้สแลม (Bodyslam) เป็นวงดนตรีแนวร็อก (Rock) เริ่มมีผลงานปรากฏครั้งแรกตั้งแต่เมื่อ พ.ศ. 2545 จนถึงปัจจุบันมีผลงานจำนวน 7 อัลบั้ม ได้แก่ อัลบั้มแรก Bodyslam พ.ศ. 2545 อัลบั้มที่สอง Drive พ.ศ. 2546 อัลบั้มที่สาม Believe พ.ศ. 2548 อัลบั้มที่สี่ Save my life พ.ศ. 2550 อัลบั้มที่ห้า ความ พ.ศ. 2553 อัลบั้มที่หก Dharmajāti (ดัม-มะ-ชา-ติ) พ.ศ. 2557 และอัลบั้มล่าสุด วิชิตัวเบา พ.ศ.2562 ระยะเวลาเกือบสองทศวรรษที่โลดแล่นอยู่ของวงดนตรีวงนี้นับว่าสะท้อนความสำเร็จและความนิยมของผู้ฟังเพลงชาวไทยอย่างต่อเนื่อง บทเพลงที่สร้างชื่อเสียงให้แก่บอดี้สแลมในระยะแรกมักมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักระหว่างหนุ่มสาว เช่น *สักวันฉันจะดีพอ* *งมฉาย* *หวั่นไหว* *คนที่ถูกที่รัก* เป็นต้น

อย่างไรก็ดี บทเพลงของวงบอดี้สแลมนี้เริ่มหันเหไปสู่แนวเพลงเพื่อชีวิตมากยิ่งขึ้น สังเกตได้จากตั้งแต่อัลบั้มความเป็นต้นมา เนื้อหาในหลายบทเพลงกลับมุ่งนำเสนอแง่มุมของชีวิตเป็นสำคัญ ดังเช่นบทเพลง *ความ* ซึ่งมีเนื้อหาเปรียบเทียบสี่ครามของท้องทะเลว่าไม่ต่างจากจิตใจของมนุษย์ซึ่งยากเกินคาดเดา เช่นเดียวกับบทเพลง *เรือเล็กควรออกจากฝั่ง* จากอัลบั้มดัมมะชาติ บทเพลงนี้นำชีวิตของมนุษย์มาเปรียบเทียบเหมือนเรือเล็กที่ควรจะต้องออกไปเผชิญหน้ากับคลื่นลม สอดคล้องกับบทเพลง *ชีวิตยังคงสวยงาม* ที่นำเสนอแนวคิดที่ชีวิตแม้ต้องพบเจอกับความผิดหวังหรืออุปสรรคมากเพียงใดก็ตาม กล่าวได้ว่า หากแต่ชีวิตก็ยังคงสวยงามเสมอ บทเพลงของบอดี้สแลมในระยะหลังจึงมิได้มุ่งเน้นความรักระหว่างหนุ่มสาวเท่านั้น หากแต่ได้นำเสนอแง่คิดเกี่ยวกับชีวิตไว้อย่างน่าสนใจ เนื่องจากวงดนตรีนี้ได้มีประสบการณ์มากยิ่งขึ้นและเกิดการตกผลึกทางความคิดจากการเรียนรู้ชีวิตที่ผ่านมาจึงต้องนำมาถ่ายทอดในบทเพลง (พรรษิษฐ์ วิชญคุปต์, 2562)

กลวิธีสำคัญในการสื่อสารแนวคิดทั้งเรื่องความรักและชีวิตดังกล่าวยังนับว่ามีความโดดเด่นจากการนำสิ่งสามัญและธรรมชาติรอบตัวมานำเสนอได้อย่างลึกซึ้ง ดังเช่นบทเพลง*ผักบุ้งลอยฟ้า* ได้นำเอาผักบุ้งลอยฟ้ามาเทียบเคียงกับสังขรณ์ของชีวิตมนุษย์ หรือบทเพลง 149.6 ได้นำระยะห่างระหว่างโลกกับดวงอาทิตย์ คือ 149.6 ล้านกิโลเมตรมาเป็นชื่อเพลงมาเปรียบเทียบให้เห็นว่า ระยะห่างที่พอดีดังกล่าวนี้ทำให้โลกมีความสวยงามเพื่อให้เห็นถึงการรักษาระยะห่างในความสัมพันธ์ของมนุษย์

แนวคิดดังกล่าวนี้ นับว่ามีองค์ประกอบที่สอดคล้องกับทฤษฎีวรรณคดีวิจารณ์ตามแนวโรแมนติก (Romanticism) กล่าวคือ โรแมนติกหรือจินตนิยมเป็นกระแสความคิดทางวรรณคดีในช่วงคริสต์วรรษที่ 18-19 ในโลกตะวันตก แนวคิดนี้เกิดขึ้นในช่วงการปฏิวัติอุตสาหกรรมซึ่งทำให้คนในสังคมตะวันตกมีชีวิตที่ผูกพันกับการเป็นเมือง คนจำนวนหนึ่งจึงมีปฏิกริยาเพื่อต่อต้านวิถีดังกล่าว โดยมุ่งเน้นการหันกลับมาหาธรรมชาติ กวีโรแมนติกเชื่อว่าธรรมชาติมีสังขรณ์ของชีวิตซ่อนอยู่ให้มนุษย์กลับไปค้นหา บทกวีในยุคนี้จึงมีการกล่าวถึงธรรมชาติอย่างกว้างขวาง ตลอดจนใช้ธรรมชาติมาเป็นคำเปรียบต่างๆ ด้วย นอกจากนี้วรรณกรรมแนวนี้ยังเน้นจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์และอารมณ์ความรู้สึกเป็นหลัก มากกว่าการเน้นเหตุและผล รวมถึงแบบแผนดั้งเดิม ลักษณะดังกล่าวนี้สอดคล้องกับเนื้อหาของบทเพลงบอดีส์แลมที่สัมพันธ์กับการแสวงหาความหมายของชีวิต การนำเสนอความรักในหลายมิติผ่านการอาศัยธรรมชาติมาเป็นองค์ประกอบสำคัญ

อนึ่ง แม้บทเพลงอาจมิได้เป็นตัวบทวรรณคดีที่สร้างขึ้นเพื่อการอ่าน แต่หากมองบทเพลงเป็นตัวบท (text) วรรณกรรมประเภทหนึ่งก็อาจนำกรอบแนวคิดทฤษฎีทางวรรณคดีวิจารณ์เข้าไปอธิบายได้ อันจะช่วยให้เข้าใจความหมายของบทเพลงดังกล่าว ตลอดจนสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ในบทเพลงได้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น เพราะจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่พบบทสัมภาษณ์เกี่ยวกับผลงาน ส่วนบทความที่เสนอการวิเคราะห์พบเพียงบทความของ Prang (2561) ซึ่งเกี่ยวกับการอธิบายคำว่า ชีวิตและวัฒนธรรมความเชื่อที่ปรากฏในบทเพลงของบอดีส์แลม และงานของศรุตานนท์ ไรแสง (2557) ซึ่งได้ศึกษาวิเคราะห์คุณวิยาที่ปรากฏในบทเพลงของศิลปินวงบอดีส์แลม

ด้วยเหตุนี้ บทความนี้จึงมุ่งศึกษาบทเพลงบอดีส์แลมเพื่อนำมาวิเคราะห์ผ่านกรอบทฤษฎีด้านวรรณคดีวิจารณ์แนวโรแมนติก เพื่อให้สามารถอธิบายบทเพลงดังกล่าวได้อย่างลุ่มลึกมากยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถเข้าใจองค์ประกอบและความหมายแฝงต่างๆ ที่ปรากฏในบทเพลงของวงดนตรีนี้ได้ชัดเจน การเข้าใจประเด็นดังกล่าวจะไม่เป็นเพียงแนวทางการประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีทางวรรณคดีมาวิจารณ์ตัวบท

ทางวัฒนธรรมในสังคมร่วมสมัยเท่านั้น หากแต่จะทำให้เข้าใจถึงวิถีคิด โลกทัศน์รวมไปถึงปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยร่วมสมัยที่สะท้อนผ่านบทเพลงนี้ได้อีกด้วย

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อวิเคราะห์บทเพลงบอดี้สแลมผ่านกรอบทฤษฎีวรรณคดีวิจารณ์โรแมนติก

3. ขอบเขตการศึกษา

ผู้เขียนได้เลือกบทเพลงบอดี้สแลม จาก 3 อัลบั้ม ได้แก่ *คราม ดัมมะชาติและวิชาตัวเบา* เนื่องจากเป็นอัลบั้มที่มีแนวเพลงเกี่ยวกับชีวิตอย่างชัดเจน โดยเลือกจากบทเพลงที่มีแนวคิดเรื่องชีวิต ความรัก โดยการนำเอาสิ่งสามัญและธรรมชาติรอบตัวมาเปรียบเทียบจำนวน 17 เพลง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 1) อัลบั้มคราม 5 เพลง ประกอบด้วยเพลง *คราม ความรัก คิดฮอด แสงสุดท้าย* และ *Sticker*
- 2) อัลบั้มดัมมะชาติ 7 เพลง ประกอบด้วยเพลง *ดัมมะชาติ เรือเล็กควรรอกจากฝั่ง ชีวิตยังคงสวยงาม ปลัดปลิว เตรียมตัวตาย รักอยู่ข้างเธอและความฝันกับจักรวาล*
- 3) อัลบั้มวิชาตัวเบา 5 เพลง ประกอบด้วยเพลง *วิชาตัวเบา แสงสวรรค์ 149.6 ใครคือเรา และ ผักบุ้งลอยฟ้า*

ทั้งนี้ บทเพลงและชื่ออัลบั้มของบอดี้สแลมพ้องกันบ้าง ในบทความนี้จึงทำตัวเอนสำหรับชื่อบทเพลงที่ยกมากล่าวถึง เช่น บทเพลง *คราม* บทเพลง *วิชาตัวเบา* ฯลฯ โดยผู้เขียนนำเนื้อเพลงมาจาก www.siamzone.com

4. ระเบียบวิธีการศึกษา

บทความนี้ศึกษาด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์ตัวบทเพลงที่ได้เลือกมาศึกษาอย่างละเอียด โดยบทความนี้จะมุ่งศึกษาเพียงตัวบทเพลงเท่านั้น มิได้ศึกษาจากทำนองเพลงและดนตรีร่วมด้วย จากนั้นศึกษาแนวคิดทฤษฎี ตลอดจนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ก่อนนำมาวิเคราะห์ผ่านกรอบทฤษฎีวรรณคดีวิจารณ์แนวโรแมนติก เพื่อหาข้อสรุปและอภิปรายผล

5. กรอบแนวคิดทฤษฎีในการศึกษา

บทความนี้อาศัยกรอบแนวคิดทฤษฎีวรรณคดีวิจารณ์แนวโรแมนติก (Romanticism) เข้ามาวิเคราะห์บทเพลง ทั้งนี้ ความหมายของโรแมนติก ราชบัณฑิตยสภา (2561, น. 448-450) ซึ่งบัญญัติเป็นภาษาไทยว่า “จินตนิยม” อธิบายว่า โรแมนติกเป็นขบวนการทางวรรณคดี ปรัชญา ศิลปะ ศาสนาและการเมืองในคริสต์ศตวรรษที่ 18-19 ที่ต่อต้านคตินิยมและทรรศนะดั้งเดิม นั่นคือ คตินิยมแบบคลาสสิก (Classicism) โรแมนติกเน้นความปัจเจกบุคคล (individual) ซึ่งเป็นศูนย์กลางของชีวิตและประสบการณ์ทั้งหมด แต่ละบุคคลสามารถแสดงความรู้ที่แตกต่างและมีความคิดเป็นของตนเองในการสร้างสรรค์วรรณคดีที่มีความแปลกใหม่ได้ ทั้งนี้ วิทย์ ศิวะศรียานนท์ (2544, น.158-159) ชี้ให้เห็นความแตกต่างทางอารมณ์และความคิดระหว่างแนวคิดคลาสสิกกับโรแมนติกว่า คลาสสิกยึดหลักเหตุผล มีระเบียบแบบแผน ยกย่องปัญญาและตรรกะ ขณะที่โรแมนติกมีความเห็นตรงข้าม โรแมนติกเน้นอารมณ์ความรู้สึกที่พร้อมจะแสดงออกมา เน้นประสบการณ์แปลกใหม่ ยกย่องจินตนาการและศรัทธา ลักษณะดังกล่าวนี้เอง พระยาอนุমানราชธนะ (2546, น. 130) ได้เปรียบเทียบไว้ว่า คลาสสิกเหมือนละครในซึ่งมุ่งเอาความงามและความไพเราะ ขณะที่โรแมนติกเหมือนละครนอก มุ่งเอาความรู้สึกให้สບอารมณ์คนดูที่รวดเร็ว

แนวคิดโรแมนติกให้ความสำคัญกับอารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการว่านำไปสู่การสร้างสรรคบทประพันธ์ ดังที่วิลเลียม เวิร์ดเวิร์ธ (William Wordsworth) กวีชาวอังกฤษที่นับได้ว่าเป็นผู้บุกเบิกกวีนิพนธ์แนวโรแมนติกกล่าวไว้ว่า บทกวีเกิดจากอารมณ์รุนแรงของกวีที่ล้นทะลักออกมา (Poetry is the spontaneous overflow of powerful feeling) (Wordsworth, 2011, p. 661) ทั้งนี้ อารมณ์อันรุนแรงดังกล่าวไม่จำกัดเพียงความรัก ความรักเป็นเพียงส่วนหนึ่งของลักษณะโรแมนติกที่ต้องการหลีกเลี่ยงจากความเป็นจริงของชีวิต (วิทย์ ศิวะศรียานนท์, 2544: น. 175)

ธรรมชาตินับเป็นส่วนสำคัญในการสร้างแรงบันดาลใจและเป็นวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์บทกวีโรแมนติก ดังที่เวิร์ดเวิร์ธกล่าวไว้ว่า บทกวีเกิดจากการนำสิ่งสามัญในชีวิตมาถ่ายทอดผ่านจินตนาการของกวี โดยมีภาษาสามัญเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอด หากการนำสิ่งสามัญมาใช้ต้องแสดงถึงแง่มุมที่แปลกใหม่ น่าสนใจเพื่อนำไปสู่การค้นหากฎหรือแก่นแท้ของชีวิต (Wordsworth, 2001, p. 650) สิ่งสามัญที่กวีโรแมนติกมักกล่าวถึงคือ ธรรมชาติ เพราะมูลเหตุของแนวคิดนี้เกิดขึ้นในบริบทยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมในตะวันตกซึ่งทำให้ผู้คนผูกพันกับโรงงานอุตสาหกรรม ความเป็นเมืองและการทำงานประจำ ลักษณะเช่นนี้ทำให้แนวคิดนี้ซึ่งมีลักษณะสำคัญคือ การหลีกเลี่ยงจากความเป็นจริงที่ซ้ำซากไปสู่ประสบการณ์แปลกใหม่ โดยนัยนี้ การกลับหาธรรมชาติจึงเป็นการหลีกเลี่ยงในลักษณะหนึ่งเพื่อออกจากโลกปัจจุบันในเวลานั้น

กล่าวได้ว่า โโรแมนติกเป็นขบวนการทางวรรณคดีที่มุ่งเน้นความสำคัญเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึก และจินตนาการ บทกวีเป็นผลผลิตจากอารมณ์อันรุนแรงของกวีซึ่งต้องนำเสนอประสบการณ์และความคิด ส่วนตัวของกวีออกมา กวีมีส่วนสำคัญในการเพ่งพินิจสิ่งสามัญเพื่อถ่ายทอดให้เห็นแง่มุมที่แปลกใหม่และ สร้างสรรค์ จุดมุ่งหมายสำคัญของบทกวีคือการค้นหาความจริงแท้ของโลกหรือสัจธรรมของชีวิต โดย ธรรมชาติรอบตัวนับเป็นแรงบันดาลใจและวัตถุดิบที่นำมาใช้สร้างสรรค์บทกวี

6. ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์บทเพลงบอดีส์แลมผ่านกรอบทฤษฎีวรรณคดีวิจารณ์แนวโรแมนติกแสดงให้เห็น ว่าบทเพลงเน้นที่ประเด็นชีวิต ความรักและธรรมชาติ ดังต่อไปนี้

6.1 ชีวิต: ชีวิตคือการยอมรับ เรียนรู้และต่อสู้เพื่อไปสู่เป้าหมาย

บทเพลงทุกเพลงได้เสนอแง่มุมเกี่ยวกับชีวิตทั้งการเรียนรู้ การยอมรับความจริง การต่อสู้ การ เผชิญหน้ากับอุปสรรค รวมไปถึงการมีชีวิตอยู่เพื่อเดินทางไปถึงเป้าหมาย สรุปได้ดังนี้

6.1.1 **ชีวิตคือการยอมรับและเรียนรู้** บทเพลงของบอดีส์แลมมักกล่าวถึงปัญหาที่ชีวิตมนุษย์แต่ละคนต้องเผชิญ ทั้งอุปสรรคที่เข้ามาขัดขวางและปัญหาในชีวิตอีกหลากหลายแง่มุม จนทำให้เกิดความ ท้อแท้ โดยบทเพลงเสนอสารให้เห็นว่าปัญหาในชีวิตของมนุษย์เป็นเรื่องธรรมดาที่ทุกคนต้องเผชิญ สิ่ง ที่มนุษย์ทำได้คือการยอมรับความเป็นจริงของชีวิต และเรียนรู้จากข้อผิดพลาดในอดีต

การยอมรับปัญหาและอุปสรรคในชีวิต ปรากฏอย่างกว้างขวางในแทบทุกบทเพลง ดังในบทเพลง *ดัมมะชาติ* มีเนื้อหาที่สะท้อนถึงการยอมรับปัญหาที่มนุษย์แต่ละคนต้องเจอความไม่แน่นอน สุขและทุกข์จึง เป็นสิ่งสามัญ ดังเช่นเนื้อเพลงที่ว่า “ความจริงจากฟ้า ชีตไว้ให้โลกสวยงาม เศษส่วนภูษาที่โดนกัดกร่อน มันยังสั่งและสอนให้มีชีวิตยอมรับกับความผันแปร อาจเคยแพ้ และต้องเจ็บปวด มีรอยความผิดหวัง และ คราบน้ำตา” แม้แต่ภูษาที่สูงใหญ่ยังโดนกัดกร่อน ก็ไม่ต่างจากชีวิตมนุษย์ที่ต้องพบเจอแรงปะทะต่างๆ แต่ มนุษย์ต้องรู้จักยอมรับความเป็นจริงข้อนี้ แนวคิดเช่นนี้ปรากฏในบทเพลง *แสงสวรรค์* เช่นกัน เพลงนี้มี เนื้อหาให้ยอมรับและเรียนรู้ข้อผิดพลาดในอดีตเพื่อเรียนรู้ ดังที่ “รู้ที่จะเรียนหยุดยั้ง รู้ที่เคยผิดพลาด วันที่เมฆ บดบัง ทางเดินชีวิต ล้มคือธรรมดา ต้องหยุด ฟันกำลังวังชา รับทุกบทเรียนจากฟ้า รับว่าใจเหนียวล้า ยัง ศรัทธาและคอย ที่จะเรียนรู้แพ้คือธรรมดา เข้าใจหากยังมีฟุ้งนี้ อีกไกล”

เมื่อต้องเผชิญหน้ากับปัญหาและอุปสรรค บทเพลงมักเสนอให้มองสิ่งร้ายๆ ที่ประสบในด้านบวก ดังที่บทเพลง *ชีวิตยังคงสวยงาม* ชี้ให้เห็นว่าชีวิตของเรายังคงสวยงามได้ แม้ต้องเผชิญอุปสรรคหรือเจอกับความผิดหวัง เพียงแต่ให้เรายอมรับว่าเป็นธรรมดาของโลก ดังเนื้อเพลงที่ว่า “จะยิ้มรับมันวันที่ใจอ่อนแอ แม้ทุกเรื่องราวมันยังคงโหดร้าย สุขทุกข์ที่เราพบพาน มันคือชีวิตของเรา แม้ทั้งหัวใจมันยังคงทรمان แม้ว่าน้ำตายังไม่แห้งเหือดไปกอดไว้ทุกความหมองหม่น ไม่ว่าจะร้ายดี ชีวิตยังคงสวยงาม” โดยนัยนี้ การยอมรับปัญหาและอุปสรรคในบทเพลงของบอดี้ส์แลมจึงเป็นการมองเห็นว่าสิ่งที่มนุษย์ต้องเจอ ทั้งร้ายและดีเป็นเรื่องธรรมดาไม่ต่างกัน

6.1.2 ชีวิตคือการต่อสู้ เมื่อชีวิตเริ่มยอมรับและเรียนรู้จากปัญหาและอุปสรรคที่เจอ การเดินทางไปฝ่าฟันเป็นสิ่งที่เป็นที่บทเพลงของบอดี้ส์แลมนำเสนอในระดับต่อมา ซึ่งพบในบทเพลงของบอดี้ส์แลมเสมอ ดังเช่นในบทเพลง *แสงสุดท้าย* บทเพลงนี้กล่าวถึงชีวิต ซึ่งแม้ต้องเจออุปสรรคมากมายจนอาจทำให้ท้อแท้ แต่ต้องเชื่อในการตัดสินใจ และมุ่งหน้าต่อไปสู่เป้าหมาย ดังในเนื้อเพลงตอนหนึ่งว่า “ในค่ำคืนที่ฟ้านั้นไม่มีดาว อยู่ตรงนี้ แต่ฉันยังคงก้าวไป ยังคงมีรักแท้เป็นแสงนำไปในคืนที่หลงทาง และที่ๆ ความฝันนั้นพร้อมเป็นเพื่อนตายเส้นทางนี้ ฉันยังมีจุดหมาย ตราบใดที่ปลายท้องฟ้ามีแสงรำไร จะไปจนถึงแสงสุดท้าย” เห็นได้ว่า เมื่อมีความฝันหรือเป้าหมายเป็นเพื่อนตายของชีวิตเราแล้ว ก็ต้องมุ่งไปให้ถึง โดยมีความรักเป็นแสงนำทาง และความหมายของ “แสงสุดท้าย” ในที่นี้จึงหมายถึงเป้าหมายสูงสุด

เรือเล็กควรออกจากฝั่ง เป็นบทเพลงที่กล่าวถึงการต่อสู้เช่นกัน โดยกล่าวถึงเรือเล็กที่ต้องเผชิญหน้ากับคลื่นลมและพายุต่างๆ เพื่อเปรียบกับชีวิตมนุษย์ธรรมดาที่ต้องเผชิญหน้ากับปัญหาและอุปสรรคมากมาย บทเพลงนี้เสนอว่า แม้ต้องเผชิญหน้ากับอุปสรรคเพียงใด เรือเล็กก็ควรออกจากฝั่ง คือการออกเดินทางเพื่อไปสู่มเป้าหมาย ดังเนื้อเพลงตอนหนึ่งว่า “จะออกไปแตะขอบฟ้า สุดท้ายแม้โชคชะตาไม่เข้าใจ (ภายในใจยังคงเรียกร้อง) มองไปไม่มีหนทาง แต่รู้ว่าฉันต้องไปต่อไป ตรงเส้นขอบฟ้าสีคราม ความหวังยังนำทางฉันใช่หรือไม่ (ให้อุปสรรคเปลี่ยนฝันเป็นพลัง) คำตอบอยู่กลางคลื่นลม ชีวิตแม้ต้องล้มลงตรงไหน แต่ฉันก็ยังยืนยันที่จะไป”

บทเพลง *ความฝันกับจักรวาล* เป็นอีกบทเพลงที่นำเสนอแง่มุมที่ต้องเลือกเชื่อเป้าหมายของชีวิตกับหรือให้ชีวิตเป็นไปตามกฎของจักรวาล อันมีนัยยะถึงโชคชะตาที่กำหนดชีวิตมนุษย์ บทเพลงนี้แสดงให้เห็นว่า แม้ชีวิตจะถูกอุปสรรคหรือปัญหารุมเร้าต่างๆ เข้ามาปะทะมากมาย แต่มนุษย์ต้องเชื่อในความฝันของตนเอง ดังเนื้อเพลงตอนหนึ่งว่า “แต่อย่างน้อย ใครคนนั้นก็ยังคงเหลือไว้ซึ่งความฝัน อาจยังเมตตา

หัวใจ อ่อนล้า ภาพความฝันเหมือนดังหยาดฝน สะโลมดวงใจ ให้ก้าวต่อไป หากโลกใบนี้มีดมนแค่ไหน คำ
คืนยังมีแสงดาว”

6.1.3 **ชีวิตต้องเดินไปสู่เป้าหมาย** บทเพลงของบอดีส์แลมพบคำว่า “ความฝัน” อยู่ในแทบทุกเพลง เพื่อบ่งบอกเป้าหมายว่าชีวิตมนุษย์ต้องเดินทาไปตามเป้าหมายของตน ตัวอย่างเช่นบทเพลง *ใครคือเรา* เสนอถึงการค้นหาตัวตนและความหมายในชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่การตั้งชื่อเพลง โดยมีเนื้อเพลงภาษาอังกฤษที่อนำสำคัญ คือ “It's who we are from the stars” อันหมายถึง พวกเราต่างมาจากดวงดาว เพื่อแสดงสัญลักษณ์ว่าพวกเราต่างเป็นดวงดาวและลิขิตชะตาชีวิตของตนเองได้ ดังเนื้อเพลงความว่า “โลกครึ่งใบกำลังมีดมิดเหน็บหนาว เป็นคืนที่โหดร้าย แต่อีกครึ่งหนึ่งก็ยังคงมีความรัก ความฝันเป็นแสงให้
อบอุ่นใจ พรุ่งนี้จะเป็นอย่างไร พร้อมเผชิญและก้าวไป แม้ยังไกลสุดแสนไกล ไม่หวั่นไหว พรุ่งนี้จะเป็น
อย่างไร แม้มีเพียงเท่านี้ พร้อมจะทำสุดหัวใจ”

บทเพลง *รักอยู่ข้างเธอ* ได้นำเสนอให้เห็นว่าการบรรลุเป้าหมายเป็นสิ่งสำคัญในชีวิต โดยมีความรักอยู่เคียงข้าง ดังเช่น “เมื่อทุกก้าว แสนไกล ยังมีขวากหนามให้เราต้องเผชิญ ยังต้องเดินต่อไป ต่อไป ยัง
ต้องเชื่อ ยังต้องฝัน มีกันและกันเราจะไม่เคยตาย ให้ความรักนำทางเราไป ในความอ้างว้างยังมี
ความหมาย” เห็นได้ว่า บทเพลงนี้ได้เสนอถึงการบรรลุเป้าหมายโดยมีความรักนำทางชีวิตไป

แม้การเดินทางตามความฝันเป็นสิ่งที่บทเพลงเน้นย้ำ หากแต่หลายบทเพลงได้กล่าวถึงที่ไม่อาจเป็นจริงหรือไม่อาจไปถึงได้ เพราะการต่อสู้ อาจจะไปถึงหรือไม่ก็ตาม แต่จุดสำคัญ คือ ต้องกล้าออกไปทำตามเป้าหมายของตน ดังที่ปรากฏในเพลง *แสงสุดท้าย* ที่ชีวิตต้องต่อสู้จนถึง “แสงสุดท้าย” หรือเนื้อเพลง “ออกไปแตะขอบฟ้า แม้โชคชะตาไม่เข้าใจ” ในบทเพลง *เรือควรออกจากฝั่ง* ซึ่งอาจตีความได้ว่า การเดินทางไปแตะขอบฟ้าซึ่งเหมือนเส้นชัย แต่ในความเป็นจริง เส้นขอบฟ้าเป็นภาพที่มนุษย์สร้างขึ้นมา เพราะเมื่อเดินทางเข้าไปใกล้ เส้นขอบฟ้านั้นก็ถอยห่างออกไปเช่นกัน การออกไปแตะขอบฟ้า นัยหนึ่งจึงหมายถึงการออกเดินทางสู่ความฝัน แต่อีกนัยหนึ่ง ความฝันดังกล่าวอาจไม่มีอยู่จริงหรือไปไม่ถึงก็ตาม กล่าวได้ว่า การต่อสู้เพื่อไปสู่เป้าหมายในบทเพลงบอดีส์แลมอาจไม่เน้นที่ “ผลลัพธ์” คือ การบรรลุเป้าหมาย แต่เน้นที่ “กระบวนการ” คือ การกล้าเสี่ยงออกเดินทางต่อสู้นั่นเอง

“ชีวิต” ในบทเพลงของบอดีส์แลมจึงเสนอภาพชีวิตมนุษย์ว่าย่อมมีปัญหาและอุปสรรค หากแต่มนุษย์ควรยอมรับว่าเป็นความจริงของชีวิตที่ต้องเจอทั้งสุขและทุกข์ มองปัญหาให้เป็นเรื่องธรรมดา และยินดีรับความทุกข์เหล่านั้นไม่ต่างจากตอนที่รับเรื่องราวดี ๆ จุดมุ่งหมายสำคัญคือ นำความผิดพลาด

อุปสรรคที่ต้องเจอเหล่านั้นมาแปรเปลี่ยนเป็นบทเรียนแก่ชีวิต เมื่อได้บทเรียนจึงต้องก้าวตามความฝัน คือ การทำตามเป้าหมายที่คิดไว้ให้สำเร็จ แม้ต้องเผชิญกับอุปสรรคใดๆ ก็ตาม ท้ายที่สุด แม้อาจไปไม่ถึงเป้าหมายที่คาดไว้ แต่การได้ออกมาต่อสู้นับว่าคุ้มค่า

6.2 ความรัก: ความรักทั้งสุขและโศกต่างแปรเปลี่ยนเป็นพลัง

แนวคิดโรแมนติกให้ความสำคัญกับอารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการ มากกว่าเหตุผล โดยความรักเป็นส่วนประกอบย่อยหนึ่งของอารมณ์เหล่านั้น เมื่อพิจารณาจากบทเพลงของบอดี้ส์แลมพบว่า ถ่ายทอดอารมณ์เกี่ยวกับความรักไว้อย่างหลากหลายแง่มุมที่มีความลึกซึ้ง ตั้งแต่ความรักที่สมหวัง ความรักที่ผิดหวังหรือความรักที่ต้องจบลง เมื่อความรักต้องจบลงก็ต้องหันมารักตนเอง ดังนี้

บทเพลงของบอดี้ส์แลมนำเสนอมิติความรักที่มีความสุข โดยมีได้เน้นการแอบรักหรือความรักที่สดใสแบบหนุ่มสาว แต่เป็นความรักที่ส่งเสริมและเกื้อกูลกัน โดยเฉพาะการส่งเสริมคนรักให้สามารถทำตามความฝัน ตัวอย่างเช่นบทเพลง *รักอยู่ข้างเธอ* บทเพลงนี้กล่าวถึงชีวิตที่ต้องเดินตามเป้าหมาย โดยมีคนรักอยู่เคียงข้าง “ไม่ว่าไกลเท่าไร ห่างกันสุดฟ้าเพียงใด ทั้งหัวใจจะอยู่ใกล้ๆ เธอ อยู่กับเธอตรงนี้ คั่นที่ไร้แสงไฟ แต่ใจเรายังพบเจอ ให้ความรักฉันเคียงข้างเธอ เมื่อรักยังก้าวเดินไป ยังเดินก้าวไปพร้อมเธอยังเป็นอยู่เสมอ ความรักยังเคียงข้างเธอ” ลักษณะความรักดังกล่าวนี้ยังพบในบทเพลง *ผักนึ่งลอยฟ้า* ซึ่งนำผักนึ่งลอยฟ้ามาเปรียบเทียบกับชีวิตมนุษย์ในเชิงปรัชญาว่า มนุษย์ธรรมดาแตกต่างจากผักนึ่งนำไปทำอาหาร คือ ผักนึ่งลอยฟ้า เมื่อลอยขึ้นไปในอากาศย่อมเป็นที่สนใจของผู้คน แต่เมื่อใดผักนึ่งตกลงมาในจานก็เป็นอาหารธรรมดา เพื่อชี้ให้เห็นว่าชีวิตย่อมมีขึ้นและมีลง แต่ที่สำคัญ เมื่อชีวิตต้องตกลงมาเหมือนผักนึ่ง การมีคนรักที่เข้าใจคือสิ่งสำคัญในการก้าวต่อไป ดังความว่า “นาที่ที่ลอยอยู่บนฟ้าเพียงข้ามคืน สักครั้งที่ใครเหลียวมองใครเลยจะรู้ ร้ายดีแค่ไหนต้องขอบคุณความรัก เศษดินที่ลอยขึ้นฟ้า สุดฝันสิ้นแรงร่วงลงมา เพราะมีเธอคนหนึ่งที่ยังยอมรับ”

โดยนัยนี้ ความรักที่มีความสุขสมหวังจึงต้องมาพร้อมกับความเข้าใจของคนรัก มิเช่นนั้นความรักระหว่างคนทั้งสองอาจมีอุปสรรค ดังที่บทเพลง *คราม* แสดงให้เห็นชัดว่า หากมีเป้าหมายที่จะเดินไป แต่คนรักกลับไม่เข้าใจย่อมสร้างปัญหาในความสัมพันธ์ ดังเนื้อเพลงที่ว่า “ความจริงกับความฝัน ที่ยังค้นไม่เจออันหวั่นใจ ถ้าในวันนั้น ความเป็นจริง มันไปทำร้ายเธอให้เธอเสียใจ ทะเลแสนไกลไม่มีสิ้นสุดสีคราม หมายความเหมือนใจมนุษย์ มันลึกเกินจะรู้ เธอจะอยู่หรือไป สักวันถ้าคนที่เธอเคยไว้ใจ ถึงตอนสุดท้ายไม่เป็นอย่างฝัน มันไม่มีอะไรสวยงาม สิ่งที่อยู่ข้างในหัวใจ ที่ใครไม่เคยหยั่งถึง ถ้าหากตรงนั้นมันอันตราย”

ที่สุดจะมีใครเข้าใจ ช่างในใจฉัน” ทั้งนี้ คำว่า ความ ในบทเพลงนี้ต้องการนำเสนอถึง สีสครามของท้องทะเล ที่ยากจะรู้ว่าภายใต้สีครามนั้นมีสิ่งใดซ่อนอยู่ สีครามนี้จึงเปรียบเหมือนความลับในจิตใจของมนุษย์ และ นัยหนึ่งของเพลงนี้คือ เป้าหมายในจิตใจซึ่งอาจขัดแย้งกับอีกคนหนึ่ง ความรักอาจเดินไปต่อไม่ได้ ดังนั้น จุดมุ่งหมายของเพลงนี้คือ ความเข้าใจและยอมรับความฝันจากคนรัก ดังในท่อนสุดท้ายของเพลงที่ว่า “ขอเพียงใครคนหนึ่ง คนนั้นที่เข้าใจที่สุดฉันคือใคร ใครกันพร้อมที่จะก้าวผ่าน ความจริงที่โหดร้าย”

ส่วนความรักในมิติของความโศกเศร้าจากการสูญเสียคนรัก รักที่เจ็บลงหรือการอกหักปรากฏอยู่ใน บทเพลงเช่นกัน แม้บทเพลงเหล่านี้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของผู้ที่ต้องเจอสถานการณ์ที่ความรักจบลง หากแทบทุกบทเพลงมิได้มุ่งเสนอการคร่ำครวญทางอารมณ์ แต่เป็นใคร่ครวญทางความคิด หมายถึง บท เพลงได้แสดงการยอมรับกับสถานการณ์ที่ความรักต้องจบลง และนำข้อผิดพลาดในอดีตมาเป็นแรงผลักดัน ในการก้าวเดินต่อไปข้างหน้า ตัวอย่างที่ชัดเจน คือ บทเพลงความรัก ซึ่งสะท้อนถึงการก้าวผ่านจากการ คร่ำครวญไปสู่การใคร่ครวญ ยอมรับความเป็นจริง ดังที่เริ่มต้นเพลงว่า “วันที่ความเจ็บข้่ามันทำลายหัวใจ วันที่คำว่ารักมันได้ผลึกฉันล้มลง วันนั้นฉันเคยคิดว่าชีวิตฉัน มันคงหมดความหมาย พอรู้ว่ามันไหล จน ไม่มีเหลืออยู่ พอฉันได้เรียนรู้ ก้าวผ่านคำว่าแพ้พ่าย คำว่ารักที่เคยทำให้ฉันล้มลง ที่จริงไม่ใช่” จากนั้นช่วง สำคัญของเพลงได้ตระหนักว่า “มันแค่ผลึกให้ฉันก้าวเดินต่อไปอีกครั้ง เมื่อก่อนเคยรักมากเท่าไร มันยังคง รักมากเท่านั้น แต่ชีวิตมันต้องเป็นไป เมื่อก่อนเคยรักเธอที่สุด มันยังคงรักเธอสุดหัวใจ ไม่เคยจะเสียดาย ที่ ชีวิตฉันเคยได้รักเธอ”

แม้สถานะคนรักต้องจบลง หากในบทเพลงของบอดี้สแลมกลับสะท้อนความรักที่มีต่อคนรักยังคง อยู่เช่นเดิม ดังที่พบในบทเพลงวิชาตัวเบา บทเพลงนี้นำเสนอให้เห็นว่า การยึดติดกับความรักที่จบลงไป แล้วยอมทำให้เกิดความเจ็บปวดหรือความหนักในจิตใจ ดังเนื้อเพลงที่ว่า “อยู่บนโลกใบเก่า จมกับความ ปวดร้าวคืนและวัน ยังจดจำ ไม่ลบเลือน ยังคงค้างคา แยกเอาไว้ทุกสิ่ง ใจยังคงอ่อนล้า คำสัญญา คำ หลอกหลวง ที่แล้วมายังกอดเอาไว้ แม้ไม่ช่วยอะไร” แต่ตอนท้ายจบลงด้วย “ยังคงมีรักให้เธอเหมือนเดิมฉัน จะรักเธอด้วยความเข้าใจ หากมันเหลือเพียงความผูกพัน แม้มันจะไม่ใช่ฉัน ไม่เป็นไร” การยอมรับความรัก ที่จบลงไปเช่นนี้สอดคล้องกับบทเพลง 149.6 บทเพลงนี้ ได้นำระยะห่างระหว่างโลกกับดวงอาทิตย์ คือ 149.6 ล้านกิโลเมตรมาเป็นชื่อเพลงเพื่อเปรียบเทียบให้เห็นว่า ระยะห่างที่พอดีดังกล่าวนี้ทำให้โลกไม่ร้อน ไปและไม่หนาวไป อันทำให้เกิดความสวยงามเกิดขึ้น ไม่ต่างจากความรักที่จบลงไปทำให้คนทั้งสองต้อง แยกทางกันไป แต่ระยะห่างระหว่างคนรักเก่านั้นกลับเป็นระยะทางที่พอดีที่ทำให้เกิดความสวยงาม ใน

ความหมายนี้ คือ การเรียนรู้และยอมรับความเป็นจริง ดังที่ว่า “มันคือความห่างไกลที่ไกลที่สุดแล้ว ถึงรักมากมายเพียงไหน เธอทำให้ชีวิตฉันยังหายใจ ได้เรียนรู้ยอมรับความเป็นจริง อยากบอกว่ารักเธอเหมือนเดิมที่เคยเป็นมา ไม่ใกล้ไม่ไกลเกินตา ตรงนี้เสมอไป ต่างคนก็มีเรื่องราว มีฝันที่ยังต้องเฝ้ารักเราคงต้องเป็นไป อย่างนี้จริงๆ” บทเพลงของบอดี้สแลมจึงมิได้นำเสนอการรอกหักด้วยความเศร้าเสียใจและคร่ำครวญ แต่เป็นการตอกย้ำถึงความเข้าใจสัจธรรมของชีวิตแทน

เมื่อความรักจบลง ความรักตนเองจึงเป็นสิ่งที่บทเพลงนำเสนอเช่นกัน แนวคิดดังกล่าวปรากฏในเพลง *ปลิดปลิว* เพลงนี้เปรียบเทียบกับชีวิตที่ต้องสูญเสียความรักไปเหมือนกับใบไม้ที่ปลิดปลิวจากต้น ดังเนื้อเพลงที่ว่า “*ปลิดปลิวดังใบไม้ร่วง ร้องคร่ำครวญถึงความรัก หัวใจแหลกสลา*” ก่อนสรุปในตอนจบของบทเพลงว่า แม้จะต้องเสียใจ แต่ต้องยอมรับและเดินต่อไป ดังเนื้อเพลงที่ว่า “*อีกก็หยดน้ำตาที่มันยังต้องไหลริน ขอให้มันเป็นหยดสุดท้าย อีกก็คืนและวันที่มันยังต้องเสียไปอยากขอให้มันจบลงเสียที วันที่สวยงามเดินทางมาสู่หัวใจ ความรักได้ย้อนคืนมา*”

ความรักในบทเพลงของบอดี้สแลมหลายเพลงมีความหมายที่ลึกซึ้งมากกว่าความรักระหว่างหนุ่มสาว แต่เป็นความรักที่มีต่อเพื่อนมนุษย์และโลก ดังที่ปรากฏในบทเพลง *sticker* บทเพลงนี้เปรียบเทียบกับสติ๊กเกอร์ซึ่งแปะท้ายรถเพื่อบ่งบอกว่า รถคันนี้สีชมพู กับแก้ปัญหาของโลก เนื้อเพลงตอนต้นกล่าวถึงการแปะสติ๊กเกอร์ เพราะ “*ให้เปลี่ยนทั้งคัน คงยังไม่ไหว เศรษฐกิจไม่ดี เงินต้องเก็บไว้ ทำได้เพียงแค่เอาสติ๊กเกอร์แปะท้ายรถไป ให้มันเป็นสีชมพู*” การเปรียบเทียบดังกล่าวเชื่อมโยงมาสู่ความรักที่มีต่อโลก คือแม้ในฐานะคนธรรมดาเปลี่ยนแปลงโลกสีดำเป็นสีชมพูทั้งหมดไม่ได้ แต่ให้เปลี่ยนในจุดเล็กๆ ที่เราเปลี่ยนแปลงได้ ดังว่า “*เรื่องไม่ดี ไม่งามมากมาย จนโลกวนวายกลายเป็นสีดำ ถ้าหากคนเรายังรักกันดี โลกใบที่มีคงไม่บอบช้ำก็รู้ แต่ให้เปลี่ยนทั้งโลก คงทำไม่ไหว เป็นคนธรรมดา ให้ทำอย่างไร หรือว่าคงต้องเอาสติ๊กเกอร์แปะโลกนี้ไว้ให้มันเป็นสีชมพูแค่ให้หัวใจของเราได้รู้ว่าโลกใบนี้เป็นสีชมพู รอยยิ้มมีให้กัน ทุกคืนทุกวัน ต่างก็ชื่นใจ เมื่อรักกันมากพอ โลกนี้จึงน่าอยู่เพียงใด*” ความรักในบทเพลงนี้จึงเป็นความรักในอีกระดับที่มีไว้เพียงปัจเจก แต่เป็นความรักต่อสังคมในวงกว้างด้วย

เห็นได้ชัดว่า “ความรัก” ในบทเพลงบอดี้สแลมนำเสนอถึงความรักในหลากหลายแง่มุมและถ้อยอารมณ์ที่ลึกซึ้งของความรัก ทั้งรักที่มีความสุข หรือความทุกข์จากความรักของคู่รัก กระทั่งความรักต่อโลก ความรักในบทเพลงเหล่านี้มิได้ปรากฏเฉพาะอารมณ์สุขหรือทุกข์เท่านั้น แต่กลับเสนอให้เห็นถึง “การเรียนรู้เพื่อต่อสู้ไปสู่เป้าหมาย” ทั้งความรักที่สมหวังซึ่งต้องเกื้อกูลคนรักให้ทำตามความฝันได้สำเร็จ ขณะที่ความ

รักที่จบลงเป็นบทเรียนให้ยอมรับความเป็นจริงเพื่อก้าวข้ามความผิดหวังไปสู่ความสำเร็จในอนาคต อารมณ์อกหักที่นำเสนอในบทเพลงจึงมีเพียงบ่งบอกความทุกข์ แต่คือการเข้าใจความเป็นไปของโลก โดยนัยนี้ อาจกล่าวได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับความรักในบทเพลงบอดีส์แลม คือ “ความเข้าใจ” ความเข้าใจในคนรักของตนไปจนถึงความเข้าใจต่อสังขารของโลกรวม และความเข้าใจดังกล่าวนี้อเองที่บทเพลงของบอดีส์แลมได้ชี้ให้เห็นว่าจะเป็ “พลัง” ผลักดันไปสู่การเดินทางตามเป้าหมายให้สำเร็จ

6.3 ธรรมชาติ: สรรพสิ่งในธรรมชาติกับการยอมรับธรรมชาติในชีวิตมนุษย์

การใช้สิ่งที่เป็นธรรมดาสามัญ รวมถึงธรรมชาติรอบตัวเป็นเนื้อหาเพื่อนำเสนอความจริงขั้นสูงและอุดมคติของชีวิตเป็นสิ่งที่แนวคิดโรแมนติกให้ความสำคัญ (ราชบัณฑิตยสภา, 2561, น. 450) บทเพลงของบอดีส์แลมสอดคล้องกับแนวคิดนี้อย่างชัดเจน เพราะแรงบันดาลใจของการสร้างสรรค์บทเพลงมาจากเรื่องธรรมชาติหรือธรรมชาติ ดังที่ปรากฏในบทสัมภาษณ์ตอนหนึ่งของตูน บอดีส์แลม นักร้องนำวงนี้เกี่ยวกับที่มาของอัลบั้ม ต้ม-มะ-ชา-ติ ซึ่งเป็นภาษาสันสกฤตที่แปลว่า ธรรมชาติ ความว่า

ผมเป็นคนชอบเขียน จดบันทึก เขียนไดอารี่ หรือว่ามีไอเดียก็จะจดใส่สมุด กระดาษโน้ต ... แต่บรรทัดสุดท้ายผมชอบลงท้ายด้วยประโยคว่า ‘เรื่องราวเหล่านี้คงเป็นเรื่องธรรมดา’ หรือ ‘เป็นเรื่องธรรมชาติ’ อยู่เสมอเลย แล้วเรารู้สึกว่า เราชอบคำนี้ คำว่าธรรมดากับคำว่าธรรมชาติ (ต้มมะชาติ) มันไม่ใช่คำว่าธรรมชาติที่ทุกคนนึกถึงอย่างป่าเขาลำเนาไพร เราเลยเลือกคำนี้เพื่อแทนสิ่งที่ผมรู้สึกในช่วงเวลาของชีวิตทุกอย่างมันเป็นเรื่องธรรมชาติ (จิระเดช โอบาสพันธ์วงศ์, 2559)

บทเพลงของบอดีส์แลมนำธรรมชาติรอบตัวมนุษย์มาเปรียบเทียบกับสิ่งที่มนุษย์ต้องเผชิญหน้า ทั้งดีและร้าย นำสังเกตว่า บทเพลงมักเลือกกล่าวถึง “แสงสว่าง” จากทั้งดวงอาทิตย์ ดวงดาว รวมถึงแสงไฟต่างๆ มากกล่าวถึงความหวัง ศรัทธาและความฝัน ในทางกลับกัน บทเพลงมักมีความเปรียบ “ความมืด” เพื่อกล่าวถึงอุปสรรค ปัญหา ความผิดหวัง ความท้อแท้ ฯลฯ ดังที่ปรากฏในบทเพลงแสงสุดท้าย บทเพลงนี้ นำความเปรียบเรื่องแสงสว่างมาใช้อย่างชัดเจน โดยเปรียบเทียบชีวิตที่อยู่ในความมืด และการเดินทางตามแสงไฟเพื่อไปสู่ความฝัน ดังเช่น *“ในค่ำคืนที่ฟ้าอันไม่มีดาว อยู่ตรงนี้ แต่ฉันยังคงก้าวไป ยังคงมีรักแท้เป็นแสงนำไปในคืนที่หลงทาง และที่ๆ ความฝันนั้นพร้อมเป็นเพื่อนตายเส้นทางนี้ ฉันยังมีจุดหมาย トラาบไต่ที่ปลายท้องฟ้ามีแสงรำไรจะไปจนถึงแสงสุดท้าย”* หรือในบทเพลงคิดฮอด ที่แสดงให้เห็นความรักที่จบลงเหมือนชีวิตมืดมน ความว่า *“คล้ายจันทร์ที่อับแสง ล้วนดวงดาวมืดมน คล้ายดังคนเริ่มหมดไฟ วันที่อาทิตย์ร้อนแรงลาจากฟ้า และไม่เคยหวนกลับใครคนไหนเหมือนไม่อยากจะหายใจ”* ในบทเพลงความฝันและ

จักรวาล ยังนำเสนอให้เห็นว่า ความฝันเป็นแสงสว่างในคำคืนที่มีดมน “แต่อย่างน้อยใครคนนั้นก็ยังคงเหลือไว้ซึ่งความฝัน ... ให้ก้าวต่อไป หากโลกใบนี้มีดมนแค่ไหน คำคืนยังมีแสงดาว” หรือในบทเพลง ใครคือเรา ได้เปรียบเทียบให้เห็นว่า “โลกครึ่งใบกำลังมีดมนเหน็บหนาว เป็นคืนที่โหดร้าย แต่อีกครึ่งหนึ่งก็ยังคงมีความรักความฝัน เป็นแสงให้อบอุ่นใจ”

บทเพลงของบอดี้สแลมยังได้การนำธรรมชาติมาเป็น “ครู” ให้แก่ชีวิตมนุษย์ หมายถึง เป็นแหล่งเรียนรู้ให้มนุษย์มองเห็น เพื่อให้มนุษย์เรียนรู้จากธรรมชาติ ตัวอย่างที่ชัดเจนปรากฏในบทเพลง ดัมมะชาติ ซึ่งนำเอาการก่อกำเนิดของภูมามาเปรียบเทียบกับชีวิตที่ต้องปะทะกับเรื่องดีและร้าย ดังที่ตอนเริ่มเพลง “แกร่งดังเช่นภูเขา ใหญ่และสูงเสียดฟ้า หนึ่งชีวิตคือธรรมดา กี่รอยแผลยีนดีรับมา ในคราที่โลกโหดร้าย ไม่หลีกเลี่ยงไปไหน ไม่เคยคิดหวั่นไหว ตระหนักรู้ไว้ให้ใครได้ชื่นชม หนึ่งชีวิตท่ามกลางคลื่นลม มีปะปนดีร้าย” จากนั้นในตอนสำคัญของบทเพลงก็เน้นย้ำถึงการนำธรรมชาติมาเป็นครู ดังที่ “ความจริงจากฟ้า ชิดไว้ให้โลกสวยงาม เศษส่วนภูษาที่โดนกัดกร่อน มันยังสั่งและสอน ให้มีชีวิตยอมรับกับความผันแปร อาจเคยแพ้ และต้องเจ็บปวดมีรอยความผิดหวังและคราบน้ำตา”

ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติต่างๆ อย่างเช่นฝนตก พายุ พระอาทิตย์ขึ้นและตกได้รับการเปรียบเทียบว่าเป็นสิ่งธรรมดาของโลก เพื่อมาเชื่อมโยงถึงสิ่งที่มนุษย์ต้องเจอว่าเป็นเรื่องธรรมดาไม่ต่างกัน เช่นบทเพลง แสงสวรรค์ ที่มีเนื้อเพลงท่อนหนึ่งกล่าวว่า “โลกนี้เป็นดังห้องเรียนห้องใหญ่” โดยได้นำเอาพระอาทิตย์ขึ้นมากล่าวถึงชีวิตที่ต้องเริ่มต้น “แสงทองส่องณาใจที่อ่อนล้า กลับมาตื่นอีกหนปล่อยฝันไปกับฟ้าครามไปกับสายลม โลกยังแสงงดงาม” เมื่อเรียนรู้ปัญหาแล้วจึงก้าวต่อไปดังความว่า “รู้ที่จะเรียนหยุดยั้ง รู้ที่เคยผิดพลาด วันที่เมฆบดบัง ทางเดินชีวิต ล้มคือธรรมดา ต้องหยุด ฟันกำลังงวงซา รับทุกบทเรียนจากฟ้า รับว่าใจเหน้อยล้ายังศรัทธาและคอย ที่จะเรียนรู้ แพ้คือธรรมดา เข้าใจ หากยังมีพรุ่งนี้” พร้อมกันนี้ในบทเพลง 149.6 ก็ได้กล่าวถึงโลกมีความสวยงามได้เพราะระยะห่างที่พอดีจากดวงอาทิตย์ “ขอบคุณระยะห่างที่ไกลกำลังพอดี ให้โลกนี้ยังคงมีดอกไม้ที่งดงาม และทำให้มีความหมาย มีน้ำทะเลสีคราม... มันคือความห่างไกลที่ใกล้ที่สุดแล้ว ถึงรักมากมายเพียงไหน เธอทำให้ชีวิตฉันยังหายใจ ได้เรียนรู้ยอมรับความเป็นจริง” เห็นได้ชัดว่า ระยะห่างจากดวงอาทิตย์กับโลกนี้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่ผู้ที่สูญเสียคนรักให้เห็นว่า การจากลาสร้างระยะห่างที่พอดีและทำให้เห็นความสวยงามของชีวิต เพื่อให้ยอมรับความเป็นจริงของโลกนั่นเอง

ธรรมชาติยังปรากฏเป็นสัญลักษณ์แทนจิตใจของมนุษย์ ในบทเพลง คราม นำสีครามของทะเลมาเปรียบกับจิตใจมนุษย์ซึ่งยากที่จะเข้าใจ ดังที่ “ทะเลกว้างไกล และใครเล่าจะรู้ว่า สุดเส้นขอบฟ้า ตรงที่แผ่น

น้ำเป็นประกาย ลีกลงจะเจออะไร จะมีสิ่งใดภายใต้แผ่นน้ำสุดไกลที่ซ่อนอยู่ ที่เธอเคยมองมันว่าดี เธอลองมองให้ดีๆ ลองหยุดมองและลองคิดอีกที ถ้าหากทุกสิ่งที่เห็น ถ้าหากทั้งหมด นั้นเป็นภาพลวงตาทะเลแสนไกลไม่มีสิ้นสุด สี่ครามหมายความเหมือนใจมนุษย์ มันลึกเกินจะรู้ [...] เธอจะอยู่หรือไป สักวันถ้าคนที่เธอเคยไว้ใจ ถึงตอนสุดท้ายไม่เป็นอย่างฝัน มันไม่มีอะไรสวยงาม สิ่งที่อยู่ข้างในหัวใจ ที่ใครไม่เคยหยั่งถึง ถ้าหากตรงนั้นมันอันตราย ที่สุดจะมีใครเข้าใจ ข้างในใจฉัน” ทะเลสี่ครามจึงเป็นแหล่งเรียนรู้ให้อย่าไว้ใจคน เหมือนกับภายใต้ผืนน้ำอาจมีสิ่งต่างๆ ซ่อนอยู่

บทเพลงของบอดีส์แลมมีได้กล่าวถึงเพียงธรรมชาติในเชิงกายภาพเท่านั้น แต่คำนี้ยังครอบคลุมไปถึงความเป็นธรรมชาติหรือสิ่งธรรมดาสามัญในชีวิต โดยจุดเด่นของบทเพลงของบอดีส์แลมประการหนึ่งคือ การหยิบยกสิ่งธรรมดาสามัญรอบตัวของผู้คนในสังคมมานำเสนอแง่มุมที่แปลกใหม่และมีความหมายลึกซึ้ง สังกัดได้จากชื่อเพลงหลายบทเพลงมักมีขนาดสั้น และเป็นนามธรรม แต่ในเนื้อเพลงจะเป็นการอธิบายความหมายของชื่อเพลง เช่น ชีวิตยังคงสวยงาม ซึ่งเนื้อเพลงได้มาอธิบายถึงแง่มุมความสวยงามของชีวิตมนุษย์เพราะการยอมรับความเป็นจริง หรือเพลง ปลิดปลิว ซึ่งนำการปลิดปลิวของใบไม้มาแทนใจของคนที่ต้องสูญเสียคนรักไป ฯลฯ หลายบทเพลงก็นำคำที่คุ้นหูในสังคมมาเล่นล้อ อย่างเช่น เรือเล็กควรออกจากฝั่ง ซึ่งเป็นข้อความที่เล่นล้อกับ “เรือเล็กควรงดออกจากฝั่ง” จากข่าวการพายุภรณ์อากาศ บางบทเพลงก็นำสิ่งสามัญรอบตัวมาตีความหมายให้มีความลึกซึ้ง อย่างเช่น sticker ซึ่งมีได้วิพากษ์ความเชื่อของผู้คนในการนำสติ๊กเกอร์มาติดท้ายรถของคนเพื่อแก้ไขดวงชะตา แต่กลับมองว่า รถเหมือนโลกที่อาจจะใหญ่เกินเปลี่ยนทั้งหมด แต่การเอาสติ๊กเกอร์มาติดก็เหมือนพลังเล็กๆ ที่ช่วยเปลี่ยนแปลงสังคมให้น่าอยู่ขึ้น

การเชื่อมโยงระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติด้วยการหยิบยกสิ่งธรรมดาสามัญรอบตัวดังกล่าว หลายบทเพลงได้เชื่อมโยงจาก “ธรรมชาติ” ไปสู่ “ธรรมะ” นั่นคือ สัจธรรมของชีวิต ดังที่ปรากฏชัดเจนในบทเพลง ผักบุ้งลอยฟ้า ผ่านการเปรียบเทียบผักบุ้งกับชีวิตของคนธรรมดาซึ่งเกิดมาจากดิน ย่อมแตกต่างจากดวงดาวที่อยู่บนฟ้า เพราะเมื่อใดที่ผักบุ้งลอยขึ้นฟ้าย่อมตกลงมาสู่ดิน “นาที่ที่ลอยอยู่บนฟ้าเพียงข้ามคืน สักครั้งที่ใครเหลียวมองใครเลยจะรู้ ก็แค่ผักบุ้งที่ลอยฟ้าเพียงชั่วคราว สุดท้ายชีวิตคล้ายดาวต้องตกลงดิน พ่ายแพ้ซึ่งแรงดึงดูด” ผักบุ้งลอยฟ้านี้นับว่าสัมพันธ์กับสัจธรรมของชีวิตที่ทุกอย่างย่อมมีขึ้นและมีลง อันแสดงถึงความผันแปรหรืออนิจจังของชีวิต ซึ่งแนวคิดนี้แฝงอยู่ในการเปรียบเทียบผ่านธรรมชาติแทบทุกบทเพลงอีกด้วย เห็นได้จากการนำเรื่องฝนตกหรือพายุเข้ากับฟ้าหลังฝน การกักตุนของภูเขาซึ่งก็ผันแปรไปตามธรรมชาติ เพื่อนำไปสู่การปล่อยวาง ดังที่ปรากฏชัดเจนในบทเพลง วิชาตัวเบา ตอนหนึ่งว่า “หนักก็

เพราะยังเก็บ เจ็บก็เพราะยังคิดมีทุกหัวใจ มีสุขใจ เตือนหัวใจ ต่างต้องพบเจอ” เพื่อบ่งบอกว่าการปล่อยวาง จากรักในอดีตย่อมทำให้ตัวเบา

สังขรณ์ของชีวิตอย่างความตายก็ปรากฏเช่นกัน ดังในบทเพลง *เตรียมตัวตาย* ได้แสดงสังขรณ์ เรื่องการกลัวความตาย โดยบทเพลงนี้เริ่มต้นที่ความกลัว “ฉันเคยหวาดกลัวความตาย กลัวในวันที่สุดท้าย เรื่องราวชีวิตจบลง เหลือไว้เพียงว่างเปล่า” เหตุผลสำคัญคือ กลัวการจากไปโดยไร้คุณค่า หากแต่ในบท เพลงนี้ได้แสดงการเรียนรู้ว่า ชีวิตไม่ต้องกลัวความตายอีกต่อไปเมื่อรู้คุณค่าของชีวิต โดยบทเพลงได้ เชื่อมโยงไปสู่ความรักว่า “ชีวิตตายให้มีความหมายเพื่อคำว่ารัก ไม่ยิ่งใหญ่ แค่เธอจำไว้เพียงพอ หยด น้ำค้างพร่างพราย ในยามที่ฟ้าเปิด เตือนใจให้ทำสิ่งที่ดี กับใครสักคนที่เคียงข้าง หากฟ้าหม่น เพียงชั่ว ชั่วมคืนหนึ่งชีวิตอาจสลาย เด็กน้อย ได้เรียนรู้เติบโตและมีหัวใจ มีรัก มอบให้ใคร ได้เตรียมตัวตายได้ทำเพื่อ ใคร สักคนก็พอ” เห็นได้ชัดว่า บทเพลงนี้ได้นำเรื่องความตายมาชี้ให้เห็นการทำชีวิตให้มีความหมาย โดย นำเสนอประเด็นเรื่องความรักแก่ต่อคนที่เคียงข้าง เพื่อที่จะได้ไม่เสียดายชีวิตที่ได้เกิดมา

ทั้งนี้ กฎแห่งกรรมยังเป็นสิ่งที่บทเพลงของบอดี้สแลมนำเสนอ ดังที่ปรากฏในบทเพลง *ความฝันกับ จักรวาล* บทเพลงนี้แสดงถึงการวนเวียนอยู่ในวัฏสังสารของมนุษย์ซึ่งเป็นกฎของธรรมชาติ ดังที่ “เหมือนมี ชีวิตเล่นตาม บทจากฟ้ากำหนดไว้ ร่างกายเหี่ยวเฉาร่วงโรย เจ็บจนมีน้ำตา วนเวียนไร้ สิ้นสุด เวียนวน ความ ปวดร้าว แล้วใครเล่าเขียนเรื่องราว เพียงแค่คิดก็นึกกลัว” และสะท้อนว่าทุกอย่างอยู่ที่เราจะเลือกจะ จะทำดีหรือร้าย “กฎแห่งกรรมสอนใจ มีสวรรค์เฝ้ารอ ไพนรกแผดเผา แล้วใครจะเลือกให้เรา ใจเรานั้นต้อง เลือกเอง” ทั้งนี้ บทเพลงสรุปว่า แม้เราไม่อาจหลุดพ้นจากวัฏจักรนี้ได้ขอเพียงเราทำชีวิตหนึ่งให้มีความหมายและก้าวไปตามความฝันของเรา “บอกกับฟ้า คนหนึ่งนี้จะใช้ชีวิตให้มีความหมาย โปรดยัง เมตตาให้ดาวพร่างพราย ส่งนำทางชีวิต เมื่อยามสิ้นลมหายใจ หนทางต่อไปในจักรวาลมีดมน เพียงขอ แค่นี้ ถ้าฉันไม่อาจหลุดพ้น”

สรุปได้ว่า “ธรรมชาติ” ที่ปรากฏในบทเพลงของบอดี้สแลมพบทั้งธรรมชาติในเชิงกายภาพ เช่น แสง สว่าง ดวงอาทิตย์ พายุ คลื่นลม ฯลฯ และสิ่งธรรมดาสามัญในชีวิต โดยปรากฏในลักษณะการเปรียบเทียบ กับสิ่งที่มนุษย์ประสบเพื่อเป็น “ครู” ให้มนุษย์ได้เรียนรู้ ดังที่แสงสว่างและความมืดเหมือนไม่ต่างกับชีวิตที่มี ร้ายและดี อีกทั้งปรากฏการณ์ธรรมชาติต่างๆ ก็มีหน้าที่สอนใจให้มนุษย์ยอมรับความเป็นจริงของชีวิตซึ่งมี ตั้งแต่การยอมรับความรักที่จบลง ความผิดพลาดในอดีต ความทุกข์ทั่วไปไปจนถึงการยอมรับสังขรณ์ของโลก โดยเฉพาะเรื่องความผันแปรของสรรพสิ่งเพื่ออยู่กับปัจจุบันและพร้อมก้าวต่อไปข้างหน้า

จากผลการศึกษาการนำบทเพลงของบอดี้ส์แลมมาวิเคราะห์โดยใช้กรอบแนวคิดโรแมนติกเพื่อทำความเข้าใจสาระที่ปรากฏ รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบภายในตัวบทเพลง สรุปได้ว่า บทเพลงของบอดี้ส์แลมมีเนื้อหาเกี่ยวกับ “ชีวิต” เป็นหลัก โดยมี “ความรัก” เป็นอีกส่วนสำคัญที่เข้ามาเติมเต็ม โดยใช้ “ธรรมชาติ” เป็นแกนกลางในการสื่อสารเกี่ยวกับชีวิตและความรัก บทเพลงของบอดี้ส์แลมเสนอว่า เมื่อชีวิตต้องเจอปัญหาให้พิจารณาความเป็นจริงที่อยู่ในธรรมชาติเพื่อยอมรับและเรียนรู้ความเป็นจริงของชีวิตว่า ชีวิตมีความผันแปรเป็นธรรมดา การยอมรับสัจธรรมนำไปสู่ความเข้าใจ ความเข้าใจนี้ก็นำเสนอผ่านความรักระหว่างคนรักที่ต้องมีความเข้าใจกัน หรือความเข้าใจความรักที่จบลงเพื่อจะได้ก้าวข้ามความทุกข์ เป้าหมายสูงสุดของชีวิตในบทเพลงบอดี้ส์แลม คือ การเดินทางไปสู่เป้าหมาย โดยเป้าหมายหรือความฝันที่กล่าวถึงนี้มักเปรียบเทียบโดยใช้แสงสว่างมาแทน ขณะที่ความมืดมักเป็นอุปสรรคที่ขัดขวาง แม้อาจไม่สำเร็จตามที่หวัง แต่การกล้าออกไปเผชิญหน้าเป็นสิ่งที่บทเพลงให้คุณค่าว่าสำคัญมากกว่า การบรรลุเป้าหมายได้จำเป็นต้องมีความรักมาเคียงข้างนั่นเอง

7. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์บทเพลงของบอดี้ส์แลมสามารถอภิปรายให้เห็นความสอดคล้องของกรอบแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ว่าทำให้ข้อดีและข้อจำกัดประการใด รวมถึงสามารถเชื่อมโยงเข้ากับตัวบทวรรณกรรมอื่นๆ ดังนี้

ประการแรก ความสอดคล้องระหว่างแนวคิดทฤษฎีกับตัวบทในการศึกษา แม้แนวคิดนี้จะมาจากทฤษฎีวรรณคดีวิจารณ์ แต่จะเห็นได้ว่าเมื่อนามาวิเคราะห์บทเพลงนี้นับว่ามีความสอดคล้องอย่างชัดเจน ปรากฏ ดังสามารถเปรียบเทียบตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงความสอดคล้องระหว่างแนวคิดโรแมนติกกับบทเพลงบอดี้ส์แลม

แนวคิดโรแมนติก	แนวคิดที่ปรากฏในบทเพลงบอดี้ส์แลม
การมุ่งเน้นอารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการ	บทเพลงถ่ายทอดแง่มุมของความรักในหลายรูปแบบ ตลอดจนการมุ่งหาความฝัน ผ่านการจินตนาการจากความเปรียบจากธรรมชาติ
การเน้นประสบการณ์ของปัจเจกบุคคล	แง่มุมชีวิตที่น่าเสนอในบทเพลงมักเน้นการย้อนกลับไปแก้ปัญหาภายในจิตใจที่แตกต่างกันไปของแต่ละปัจเจกบุคคล และเน้นการยอมรับ เรียนรู้ และเดินทางตามความฝัน
การใช้ธรรมชาติมาเป็นแรงบันดาลใจและวัตถุดิบในการสร้างสรรค์งาน	บทเพลงบอดี้ส์แลมใช้ธรรมชาติเป็นแกนกลางในการกล่าวถึงชีวิตและความรัก ทั้งธรรมชาติทางกายภาพและสิ่งธรรมดาสามัญ
การค้นหาความจริงสูงสุด	บทเพลงหลายบทเพลงแสดงถึงการยอมรับความจริงของชีวิต โดยเฉพาะ

	ความผันแปรที่มนุษย์ต้องยอมรับ
ความคิดเริ่มแรก	บทเพลงบอดีส์แลมมีความเปรียบและให้ความหมายกับธรรมชาติรอบตัวอย่างแปลกใหม่

อนึ่ง แม้จะเป็นแนวคิดแบบตะวันตก หากความสอดคล้องเกี่ยวกับความจริงสูงสุดตามแนวคิดโรแมนติสสามารถเข้ามาอธิบายได้กับแนวคิดเรื่องสังขธรรมในบทเพลงของบอดีส์แลม กล่าวคือ ในโลกตะวันตกมุ่งเน้นการค้นหาความจริงสูงสุดจากธรรมชาติ ซึ่งในบทเพลงของบอดีส์แลมได้ใช้แนวคิดทางพุทธศาสนา หรือสังขธรรมมาอธิบายสรรพสิ่งเพื่อสะท้อนว่าธรรมชาติคือเรื่องธรรมดาที่เราต้องพบเจอ และเป็นธรรมะให้เราได้เดินตาม อีกทั้งหากพิจารณาในมุมมองพุทธศาสนาอีกระดับหนึ่ง คือ บทเพลงของบอดีส์แลมได้เน้นถึงอุปสรรคและการเรียนรู้ของคน การเรียนรู้ของปัจเจกนี้เองต่อกัยความเป็น “คนธรรมดา” ซึ่งต้องค้นหาความหมายของชีวิตต่อไปผ่านการเพ่งพินิจธรรมชาติ ดังนั้น มนุษย์จึงมิใช่ผู้ใหญ่กว่าธรรมชาติ อันแสดงถึงที่การละวางอัตตาในตัวมนุษย์เพื่อเรียนรู้จากธรรมชาติในฐานะครู และยอมรับว่าเราเป็นเพียง “ส่วนหนึ่ง” และมีได้เป็น “ศูนย์กลาง” ของธรรมชาติด้วย

จุดที่น่าสนใจอีกประการหนึ่ง บทเพลงของบอดีส์แลมกับตัวบท (text) อื่นในวัฒนธรรมไทยนับว่ามีลักษณะที่สอดคล้องกัน โดยเฉพาะการใช้ธรรมชาติเป็นสื่อกลางในการสร้างแรงบันดาลใจและการเข้าใจชีวิตเป็นสิ่งที่ปรากฏในวรรณคดีไทยมายาวนาน ดังที่สุจิตรา จงสถิตย์วัฒนา (2556, น. 161) ได้ชี้ให้เห็นว่าธรรมชาติเป็นแก่นสำคัญในการสร้างสรรค์วรรณคดีไทย กระทั่งในกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ กวียังคงใช้ธรรมชาติสร้างงานวรรณศิลป์ โดยมองตนเองเป็นผู้นำทางความคิด ปัญญาและอารมณ์แก่สังคม ทั้งนี้ เนื้อหาในบทเพลงของบอดีส์แลมนับว่าไม่ต่างจากกวีนิพนธ์สมัยใหม่ในประเด็นนี้ หากวิธีการสื่อสารไปสู่คนร่วมสมัยทั้งภาษาและแนวคิดต่างไป อันเป็นเรื่องของยุคสมัย หากแต่การคงอยู่ของเนื้อหาเช่นนี้ย่อมแสดงให้เห็นว่า เนื้อหาดังกล่าวยังเป็นส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะและยังเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่มนุษย์ในสังคมร่วมสมัยอยู่เช่นเดิม หากแต่ต้องอาศัยการตีความและการนำเสนอที่สอดคล้องกับผู้เสพร่วมสมัยเพื่อสื่อสารไปถึงกลุ่มคนที่มีรสนิยมการเสพผลงานที่ต่างไปจากอดีต

ผลการศึกษาข้างต้นสามารถนำมาต่อยอดกับบทเพลงของวงดนตรีอื่นที่มีแนวคิดใกล้เคียงกันได้ นอกจากนี้ บทความนี้ยังศึกษาในระดับตัวบท แต่สามารถนำมิวสิควิดีโอ (music video) ของแต่ละเพลงรวมถึงแนวคิดของแต่ละเพลงมาร่วมอภิปรายอีกก็จะทำให้เข้าใจแนวคิดที่สะท้อนจากบทเพลงของวงดนตรีวงนี้ได้มากยิ่งขึ้น รวมถึงอาจนำมาศึกษาเข้ากับบริบทสังคมที่เพลงได้รับการสร้างสรรค์และเผยแพร่

รายการอ้างอิง

- จิรเดช โอภาสพันธ์วงศ์. (2559). ธรรมชาติชีวิตในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ของ ตูน Bodyslam 4/4. สืบค้นเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2562, จาก <https://adaymagazine.com/yesterday-toon-bodyslam-4/>
- พรรษิษฐ์ วิชญคุปต์. (2562). Bodyslam | 'เป็นวัยรุ่งจนวันสุดท้ายของชีวิต' คือความฝันสูงสุดของวงดนตรีที่ไม่เคยมีวันไหนไม่ห่มสาดตัว. สืบค้นเมื่อ 30 มีนาคม 2562, จาก <https://adaybulletin.com/talk-conversation-bodyslam-music-band/25184>
- ราชบัณฑิตยสภา. (2561). พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม ฉบับปรับปรุงแก้ไข. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสภา.
- วิทย์ ศิวะศรียานนท์. (2544). วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ธรรมชาติ.
- ศรุदानนท์ ไรแสง. (2557). การศึกษาวิเคราะห์คุณวิทยาที่ปรากฏในบทเพลงของศิลปินวงบอดี้สแลม. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์, 1(1), 34-44.
- สุจิตรา จงสถิตย์วัฒนา. (2556). หวังสร้างศิลปินภูมิิต เพรศแพรว : การสืบทอดขนบกับการสร้างสรรค์วรรณศิลป์ในกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนุমানราชธน, พระยา. (2546). การศึกษาวรรณคดีแห่งวรรณศิลป์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ศยาม.
- Prang. (2561). BODYSLAM มีคำว่า "ชีวิต" อยู่ในทุกเพลงจริงหรือ? มีคำไหนเยอะกว่านี้อีกมั๊ย? ภายใต้อบเพลงมีวัฒนธรรมความเชื่ออะไรที่แฝงอยู่? สืบค้นเมื่อ 16 มีนาคม 2562 จาก <https://singhadangpost.com/uncategorized/424>
- Wordworth, William. (2001). Preface to Lyrical Ballads. In Vincent B. Leitch (ed.), *The Norton anthology of theory and criticism* (pp.645-668). New York and London: Norton.